

**מדיניות העמדה לדין בעבירת שוד – הנחיית המשנה לפרקליט המדינה
(עניינים פליליים)**

התעוררה השאלה אימתי יש להעמיד לדין בעבירת השוד, לפי סעיף 402 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק") ואימתי בעבירות קלות יותר, כגון: דרישת נכס באיומים, לפי סעיף 404 לחוק, או תקיפה לשם גניבה, לפי סעיף 381(א)(2) לחוק.

סיכום

המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים) הנחה כדלקמן:

1. כאשר מתקיימים יסודות עבירת השוד – גניבה שאליה נלוות אלימות או איום באלימות – ככלל, יש להגיש כתב אישום בעבירה זו.

2. עם זאת, יתכנו מקרים בהם מתקיימים יסודות עבירת השוד אך נסיבות ביצוע העבירה הן בעלות חומרה נמוכה. במקרים אלה, אשר יפורטו להלן, ראוי יהיה לעשות שימוש בפרוגטיבה הנתונה לתביעה, ולהימנע מהגשת כתב אישום בעבירת השוד ותחת זאת להאשים בעבירה קלה יותר, כמו דרישת נכס באיומים או תקיפה לשם גניבה, בהתאם לנסיבות העניין.

3. הגשת כתב אישום בעבירות קלות מעבירת השוד, תיעשה בהתקיים התנאים הבאים
באופן מצטבר:

- א. טיב המעשה – האלימות או האיום באלימות קלים בחומרתם.**
ביחס לאלימות, הכוונה היא להפעלת אלימות במדרג חומרה נמוך.
ביחס לאיום באלימות, הכוונה היא לאיום שנעשה בנסיבות שאין בהן כדי להטיל אימה משמעותית על נפגע העבירה.
- ב. ערך הנכס הגנוב אינו עולה על כמה אלפי שקלים.**

4. במסגרת בחינת ההחלטה באשר לסעיף העבירה המתאים, ככלל, יש לייחס את עבירת השוד בהתקיים התנאים הבאים:

- א. נפגע העבירה משתייך לאוכלוסייה מוחלשת (כגון: קשיש, קטין או חסר ישע) וחולשתו זו נוצלה לצורך ביצוע העבירה.
- ב. פערי הכוחות בין הנאשם לבין הקרבן גדולים, ואלה באו לידי ביטוי בהפעלת האלימות או האיום.
- ג. מדובר בשוד שבוצע בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין.
- ד. כאשר בעת נתונה קיימת תופעה של ריבוי מעשי עבירות שוד בעלות מאפיינים דומים, ומתקבלת החלטה רוחבית לפיה יש להאשים בעבירת שוד במקרים שכאלה (לדוגמא: ריבוי מעשי שוד של טלפונים ניידים).

5. כאשר מדובר במקרה שהוא גבולי מבחינת התקיימות התנאים הנ"ל, תבחן האפשרות להעמיד לדין בעבירה קלה מעבירת השוד אם מדובר בנאשם אשר מתאים להליכי שיקום (במיוחד נכונים הדברים כאשר נשקלת האפשרות להעביר את הנאשם למתווה של בית משפט קהילתי, מתווה שהוא אפשרי רק כאשר התיק מוגש לבית משפט השלום).

7.4.14 (עודכן ביום 28.11.22)

תאריך
השיבה